

האם צריך ביום כיפור בחו"ל לצום יומיים?

בבלי ראש השנה כא"ע"א

רבא הוה רגיל דהוה יתיב בתעניתא תרי יומי. זימנא חדא אשתכח כוותיה.

רבין-א-א

רבה הוה רגיל יתיב בתעניתא תרי יומי זימנא חדא אשתכח כוותי' כי עיברו ליה לאלול והיה יום כפור בי"א בתשרי דהוה מחמר אנפשיה ונקיט תרי יומי ומלתא יתירתא עבד ולא חובה הוא עליו שלא היה לו לחוש. ואם חשש מדה יתירתא עשה ולא שיבח בה.

אורי גאונים

השתא ראבה הוא מחמר אנפשיה בתשעה באב למיתב תעניתא תרי יומי כשני ימים ולא תימא דכיפורי הוה נאקיט תרי יומי שלא הנהיגו הנביאים את ישראל בכל מקום יום הכפורים אלא יום אחד בלבד ולא דאמי לימים טובים.

ירושלמי ראש השנה פ"א ה"ג

אמר רבי יהושע בן לוי אנא עריב לאילין דאזלין לנימורין דלית חד מינהון מיית מי אזל תמן חשין לצומא רבה תרין יומין. אמר לון רב חסדא למה אתם מכניסין עצמכם למספק הזה חזקה שאין בית דין מתעצלים בו. אבוה דר' שמואל בר רב יצחק חש על גרמיה וצם תרין יומין אפסק כרוכה ודמך.

קרבן העדה

אמר ריב"ל. אני ערב לאותן שהולכין למקום ששמו נימורין שלא ימותו בלא זמנן דכשהולך לשם צריך לחוש ליה"כ לעשותו שני ימים שכך מנהג של בני נמורין: למספק הזה. ללום ב' ימים ז"ל הוא סכנת נפשות וחזקה שאין צ"ד מתעללים מלשלוח שלוחים אם לא נתקדש החדש בזמנו: חש על עצמו ללום שני ימים יום עשירי וי"א משום ספק: אפסק כרוכה. נפסקו בני מעיו ומת:

פני משה

אנא עריב לאילין דאזלין לנימורין. שם מקום בסוריא ולשם מקדימין והולכין להודיע להגולה והיה ריב"ל אומר אני ערב לאלו: דלית מיית חד מנהון מי אזיל. שלא ימות אחד מהן משהלך לשם עד שיחזור לביתו דלוחי מנוה הן ואינו ניזוקין לא בהליכתן ולא בחזירתן: תמן חשין לצומא רבא תרין יומין. בצבל היו אנשים שחששו לעשות מספק ב' ימים יה"כ ולהתענות ואמר להן רב חסדא למה לכם להכניס עצמיכם למספק הזה שתוכלו להסתכן מחמת כך הלך חזקה היא שאין הב"ד מתעללין בו מלשלוח שלוחים להודיע לכל הגולה אם עיברו אלול ואם אין שלוחין באין תסמכו על הרוב שאין אלול מעובר. ומייתי להאי עובדא דאבוה דר' שמואל בר רב יצחק והוא רב יצחק גופיה שחשש ע"ע ואם תרין יומין ואפסק כרוכה ודמך. כשהפסיק מן התענית ורצה לכרוך ולאכול נתחלש ונפטר. ועל שהכניס עצמו לסכנה מספק לא הזכירו שמו להדיא ואמרו אבוה דר' שמואל בר רב יצחק. וגרסי' להא לעיל בפ"ה דחלה בהלכה א':

ראב"ה (סי' א' ג' כ"ג)

ואנו בזמן הזה תש כחנו מן הגליות ואפילו יום הכיפורים לא עבדינן תרי יומי.

טור (א"ח סי' א' כ"ג)

וחסידים ואנשי מעשה באשכנז רגילין לעשות שני ימים יום הכפורים שמתענין שני ימים ולפעמים היה מהן עשרה והיו מתפללין בעשרה ככל סדר יום הכפורים. ואדוני אבי הרא"ש ז"ל היה מוחה בידם. אבל לשאר כל דבר ואיסור מלאכה נוהגין כמו בראשון הלכך אפילו אחרים לא יבשלו לו וי"א מי שעשה פ"א שני ימים שוב אינו יכול לחזור בו לעולם דכיון שקבלו עליו הרי הוא עליו באיסור כרת. ואדוני אבי הרא"ש ז"ל היה מתיר לישאל עליו:

סו"ת ר"ל (סי' כ"ג)

שמעתי על הגאונים ר' יהודה בר ברוך ור' יצחק זצ"ל שהיו מתענין ממחרת יום הכפורים, ובניהם ותלמידיהם עדיין נוהגין כן, וראייה לדבר מההוא דרבא הוה יתיב תרי יומי בתעניתא ואישתכח כוותיה, ושאינן מתענין [אומרים], דרבא לא הוה אכיל אלא מערב יום הכפורים עד מוצאי יום הכפורים שיני לילה ויום. ואם אפשר לעשות כן יפה לעשות, אבל המתענין אם הם אוכלים מוצאי יום הכפורים בלילה, הלא לדבריהם יום הכפורים ואכילתו בכרת והמתענין יום שיני שומרין עצמן מכל מלאכות שיש בהן כרת: